

Moet landbouw crisis aangrijpen om zich te bezinnen?

nieuws

De impact van de coronacrisis doet velen stilstaan bij het dagelijks leven. Ook ABS-voorzitter Hendrik Vandamme vraagt zich af of de landbouw wel goed bezig is met de niet-aflatende groei in een aantal sectoren. “Onze Vlaamse landbouw is zeer sterk gericht op export en bij de minste marktverstoring zweet de hele sector. Moeten we ons niet eens de vraag stellen of we al dan niet te ver zijn gegaan”, zo zei hij in het voorwoord van zijn ledenblad. Ook Wervel en Boerenforum vinden dat deze crisis moet aangegrepen worden om de ploeg om te gooien richting agro-ecologische landbouw.

🕒 15 APRIL 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 16 APRIL 2020 7:30

De impact van de coronacrisis doet velen stilstaan bij het dagelijks leven. Ook ABS-voorzitter Hendrik Vandamme vraagt zich af of de landbouw wel goed bezig is met de niet-aflatende groei in een aantal sectoren. “Onze Vlaamse landbouw is zeer sterk gericht op export en bij de minste marktverstoring zweet de hele sector. Moeten we ons niet eens de vraag stellen of we al dan niet te ver zijn gegaan”, zo zei hij in het voorwoord van zijn ledenblad. Ook Wervel en Boerenforum vinden dat deze crisis moet aangegrepen worden om de ploeg om te gooien richting agro-ecologische landbouw.

In de Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement gaf minister Hilde Crevits vorige week nog [een overzicht van de situatie in de verschillende land- en tuinbouwsectoren sinds het uitbreken van de coronacrisis](#). In bijna elke sector staan de prijzen onder druk: sierteelt, aardappelen, zuivel, fruit, groenten en vlees. Wie wel lijkt de profiteren van de crisis is de korte keten. Landbouwers die een producten rechtstreeks aan de consument afzetten, zagen in bijna elke sector hun verkoop boomen.

Het voordeel van onze exportgerichte sector is volgens Vandamme dat we ons in deze coronatijden absoluut geen zorgen hoeven te maken over de voedselbevoorrading. “We hebben een hoge zelfvoorzieningsgraad in bijna elke sector”, zo stelt hij. “Maar misschien is er ook wel een keerzijde aan deze medaille.”

Als voorbeeld neemt de ABS-voorzitter de zuivelsector. “Dat is een sector die extreem gevoelig is aan onvoorziene marktontwikkelingen en -verstoringen buiten onze wil om en waar sinds een paar jaar geen rem meer lijkt te staan op de productie, met alle gevolgen van dien als er iets fout loopt.” Vandamme ziet dat de focus die vanuit bepaalde hoeken gelegd is op ongelimiteerde groei, bij de minste crisis zorgt voor een etterbuil die openspringt. “Opvallend daarbij is dat er nu [vanuit BCZ zelf een oproep gedaan wordt om de productie niet op te drijven om lagere prijzen te counteren](#)”, stelt hij.

Hendrik Vandamme is van mening dat diverse crisissen aantonen “dat we ergens tegen de limieten van het toelaatbare aanlopen”. Hij ziet dat bij de minste marktverstoring de hele sector zweet. “Crisissteunmaatregelen en overbruggingsubsidies kunnen hier tijdelijk soelaas bieden, maar aan de basis gebeurt weinig fundamenteels. Moeten we onszelf in deze tijden niet eens de vraag stellen of we nu al dan niet te ver gegaan zijn. Waarom produceren we voedsel aan prijzen van 30 à 40 jaar geleden? In geen enkele maak- of dienstensector kan je dit uitgelegd krijgen.”

“En toch moeten er nog jongeren opstaan die het bedrijf willen verder zetten. Is het adagio ‘nog groter, nog meer kredieten, nog grotere investeringen, nog grotere (mentale) druk’ langer houdbaar? Soms hebben we de indruk dat we momenteel produceren om anderen aan het werk te houden en omzet te laten draaien, met marges. Want wat als dit stil valt? Gaat de industrie blijven afnemen van ons omdat we schone ogen hebben, of zal het gras toch groener zijn aan de overkant?, vraagt de ABS-voorzitter zich af.

Hij krijgt nu de steun van Boerenforum en Wervel. Ook deze organisaties zijn van mening dat de focus op export ervoor zorgt dat de Vlaamse land- en tuinbouw zich in een chronische crisis bevindt. In een opiniestuk leggen Luc Vankrunkelsven (Wervel) en Renaat Devreese (Boerenforum) dit uit met de aardappelsector als voorbeeld.

“Is het normaal dat het kleine België de ‘number one’ is in de export van aardappelproducten? Eén van de gevolgen is een recente frietoorlog met Colombia en Brazilië. Zij willen terecht hun economie beschermen tegen goedkope, overzeese diepvriesfrietten”, klinkt het. In eigen land resulteert dit volgens hen in jongeren die wel willen boeren, maar nauwelijks toegang krijgen tot grond. In sommige regio's wordt meer dan 100.000 euro per hectare betaald. Wie kan dat opbrengen en ooit terugverdienen?”

De aardappelteelt is volgens beide organisaties een belangrijk deel van dat probleem. “Er worden hoge seizoenpachten betaald. Hierdoor zijn eigenaars en pensioenboeren niet geneigd hun grond over te laten of te verpachten aan (jonge) boeren”, klinkt het. Volgens hen gaat het om aardappelen die weinig passen in een agro-ecologische landbouw. “Voor 90 procent zijn ze bestemd voor export, voornamelijk richting fastfoodketens.”

Boerenforum en Wervel wijzen erop dat agro-ecologie juist wars is van monocultuur en voor diversiteit staat. “Aardappelen hebben daar hun plaats in, maar hier gaat het om een heel andere realiteit met veel gif, erosie en andere ecologische problemen. Weinig zorg voor de bodem ook, want het gaat toch maar om seizoenpacht”, menen zij. De organisaties vragen zich dan ook af of de export van diepvriesproducten niet haaks staat op de broodnodige transitie die we moeten voltrekken als we aan de klimaatdoelstellingen willen voldoen.

“Het zit er dik in dat de aardappelketen nu Vlaamse en Europese compensaties gaat vragen. Daar zullen de boer en de boerin niet beter van worden. De exportindustrie wél”, beweren Vankrunkelsven en Devreese. “Zouden we niet beter met zijn allen deze crisis aangrijpen om de ploeg om te gooien richting agro-ecologische landbouw? Dat is landbouw in boerenhanden en naar de draagkracht van de planeet aarde”, besluiten ze.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra